

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben hához hordva:	Vidéken postai szétküld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy hóra . . . 1 „	Egy hóra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. post. sor egyszer . . . 6 kr. Bélyegdíj külön . . . 30 kr.
Minden következőnél . . . 4 „ Nyilttér sora . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-ceanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentesen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Ellenzéki fogalomzavar.

Arad, október 27.

A legutóbbi események annyira megzavarták az ellenzék fejét, hogy elfeledte az alkotmányos kormányzatot szabályozó elvek alapelemeit, vagy — a mi még gonoszabb — czélzatosan félreismeri azokat.

Miután jobb sorsra méltó agilitással sikerült az ellenzéknek odaterelnie a dolgot, hogy a kormányintenczióinak is megfelelő módon tervezett szoborkoszoruzás elhalasztassék, ezt a négy régi honvéd szavazattal elért negatív eredményt unisonó a kormány bukásának minősítette, és kárörvendve várta sőt elvárta, hogy a király a balsikerért, melynek zavaros hullámai csaknem a trón lépcsőit érintették, a kormányelnököt tegye felelőssé s tőle lemondását kerje, vagyis röviden szólva, hogy elbocsássa.

Eltekintve attól, hogy Szapáry Gyula gróf a kiengesztelésnek általa approbált tervét, melynek a koronát is megnyerte, a hatáskörön kívül álló tényezők váratlan közbejárására folytán volt kénytelen elejteni, és így azért ő józanul felelőssé nem tehető, még azért is képtelenség volt az ellenzék azon reménykedése, hogy az általa oly hön ohajtott kormányválság a királyi kegy elfordulása következtében fog beállani, mert alkotmányos fogalmak szerint el nem képzelhető, hogy egy parlamentáris kormány melynek impozáns többség áll teljes számban a háta mögött, az adminisztráción vagy elvi jelentőségű intézkedéseken kívül álló, alapjában jelentéktelen ünnepe rendező huzavonák miatt a fejedelem jó vagy rossz kedve szerint álljon vagy bukjen. Ez előfordulhat egy despotikusan kormányzott államban, de par-

lamentáris intézmények mellett alig képzelhető, legkevésbé egy oly alkotmányos érzelmi fejedelem részéről, mint a milyen a magyar király.

El is hallgatott lassanként ezzel a követelődésével az ellenzék, s e helyett a szélsők rőfös organuma a szabadelvű pártot aposztrofálta, hogy ő csapja el magát a kormányt, mivelhogy a szoborkoszoruzást a vidékről felgyűlt 8 öreg honvéd ellenében tizenkettő elhalasztandónak határozta.

Miként a korona, úgy a parlament többsége sem oszthatta a jeles hazafiak alkotmányos doktrínáit, s így utóbbiak kénytelenek lesznek azzal a kétes értékű győzelem erkölcsi eredményével beérni, melylyel sikerült egy — reméljük muló — félreértést a törvényhozás két faktora között felidézniök.

Nagyon is érthető, hogy bántja most az ellenzék, a miért a kormány számára kotyvasztott boszorkányfözetnek ő itta meg a levét s nyelni kénytelen annak utóizét és éppen nem vehető a családottaktól rossz néven, hogy most meg más uton igyekeznek a kormányválságot felidézni, vagy annak lefolyását siettetni, hogy legalább némi elvi jogosultságot adjanak szenvedélyes ostromaiknak, s ez uton nyerjék meg azok igazolását.

A függőben levő egyházpolitikai kérdések kecsegtetik a türelmetlenkedőket azzal, hogy ha nem is általok, de a közbéke és a haza javoltára minden esetre káros ellentétek által teljesülni látandják régóta táplált óhajukat: a kormány bukását s a mögötte álló többség szétmálását. Am itt is illetéktelen sürgetődéseikkel mutatták ki, hogy nincsenek az

alkotmányos küzdelem szabályaival tisztában.

C s á k y Albin miniszter által akarták időelőtt kiugratni a nyulat a bokorból, s őt a pénzügyi bizottság tegnapi ülésén oly nyilatkozatokra kényszeríteni, melyek egy újabb hajszának szolgálhattak volna alapul, s a kormányválságot az egyedül illetékes forum, az országgyűlés kikerülésével optime forma napirendre hozzák.

A kultuszminiszter helyesen cselekedett, hogy a kért felvilágosításokat megtagadta. Annyit kijelentett, hogy az országgyűlés előtt tett ígéretek beváltását a kormány komolyan veszi, s erre nézve a minisztérium tagjai között nézeteltérések nincsenek.

Kiegyenliteni való függő kérdések tehát legfeljebb a korona és a kabinet között léteznek, s ha kiegyenlíthetők azok, akkor kár volna ennek a kiegyenlítésnek idő előtt, nyilatkozatok által utját vágni csak azért, hogy némely ellenzéki korifeusnak kíváncsisága kielégíttessék. Ha azonban ezen ellentétek olyanok, hogy a minisztérium lemondását vonják maguk után fölfelé, akkor ennek bejelentése nem a pénzügyi bizottság, hanem az országgyűlés foruma elé tartozik.

Hogy most mindamellett szörnyűséges válságok lappanságát, titkolódzást, fejevesztett konsternációt imputálnak a kormánynak, mert ezt az ő eljárásában a szigorú parlamentáris uzust tartja szem előtt, ez a legkiáltóbb jele annak, hogy az, a mi az ellenzék egész eljárásából kiri, nem egyéb, mint igen enyhén szólva — fogalomzavar.

T A R C Z A

— Október 28. —

A kis molnárné.

(Eredeti operette 3 felvonásban. Szövegét Scribe „Giralda”-ja felhasználásával írta: Ra d ó Antal. Zenéjét szerette: S z t o j a n o v i t s Jenő. Először adatik az aradi színpadon 1892. október 28-án.)

Ma operette-premier lesz az aradi színházban. Színpadra kerül a Kis-Molnárné, Sztójánovits Jenő operettje.

S z t o j a n o v i t s neve már nem ismeretlen a közönség előtt, s mindenki tudja róla, hogy ő egyike a legelőkelőbb fiatal, magyar zeneszerzőknek, a ki csaknem minden évben bemutatja a publikumnak fáradozása és szorgalma egy-egy, bár változó értékű, gyümölcsöt. Ezelőtt négy évvel a „Peking rózsája” című operette-vel lépett először a nyilvánosság elé. Ebben az első vállalkozásában nagy kárára volt a gyenge és unalmas librettó, mely nem tarthatta magát a műsoron. De még a zene is annyira komoly, annyira túlterhelt volt, hogy nem mindennapi szépsége dacára is, nemsokára letűnt a színpadról. Egy évre rá már az operaházban próbálkozott meg az „Új Rómeó” című ballettel, mely megérdemelte volna, hogy a műsoron maradjon. De hát helyt kellett engednie a mindenneknek előbbre való

külföldi fércműveknek. Tavaly szép siker taratott a „Csárdás” ballettel, mely azóta állandó műsordarabja a operaháznak s még most is telt hácekat csinál.

Működésének egyik főérdeme, az hogy igaz szeretettel hajlik a nemzeti irány felé, de sajnos ahhoz már nem érez elég erőt magában, hogy valami önálló magyar műfajt megteremtjen. Minden áron azon van, hogy a magyar elemet, hogy úgy mondjuk, becsémpéssze az idegen műfajokba, de e közben elfelejti, hogy az ilyen reformokat nem lehet cseppenként, hanem csak egy hirtelen, elhatározó lépéssel keresztül vinni. A mai operette librettójának színhelyét is alkalmasint azért tette át Magyar-, illetve Erdélyországba, hogy alkalmat nyíljen néhány magyar motívum felgözozására.

R a d ó Antal librettójának első és főelőnye az, hogy Scribe szolgált neki alapul, a kinek csodálatosan szeniális meseszövege már szinte előre biztosítja a sikert. De van ezenkívül egy másik kiváló érdeme is és ez az, hogy versei igazi poétára vallanak s oly simán folynak, oly ritmikusan pattognak, hogy szinte provokálják a zenét.

A mese röviden a következő:

Gerstl Flórián jómodu szász molnár éppen esküvőjére készül Czelesztával; egy gazdag

paraszt-leányával, mikor hire jön, hogy a fejedelem kíséretével együtt közeledik a község felé, hol az éjszakát tölteni fogja. A honoraóziórok a pappal együtt a fejedelem elé mennek s így az esküvőt el kell halasztani. Oláh Péter, a fejedelem kíséretének egyik tagja, ki egyszer az erdőben látta Czelesztát s tüstént bele is szeretett, előreszökik a faluba, hogy találkozzék imádotyjával, de helyette a félkegyelmű molnár akad az útjába, a kitől megtudta, hogy kedvese menyasszony. Hatszáz aranyat ígér a molnárnak, ha lemond a menyasszonyáról s úgy intézi a dolgot, hogy a pap helyette ő vele eskesse össze a szép leányzót. Flórián rááll az alkura s boldogan vágja zsebre a busás foglalót. Időközben megérkezik a fejedelem, a kit vén és csunya feleséggel vert meg a sors. Forró vér pezseg az ereiben, imádja a szép leányokat meg a kalandokat és folyton „ölelhetnék”-je van. Ráveti a szemét Czelesztára, a kit már az egész faluban „kis molnárné”-nak hívnak s bár féltékeny oldalbordája unszolására kénytelen beleegyezni abba, hogy az esküvő végbemenjen, elhatározza, hogy meg fogja zavarai a fiatal pár nászéjszakáját. Végre a nap is megérkezik és összeadja Czelesztát — Oláh Péterrel.

A második felvonás színhelye a malom

Belföld.**Az indemnity.**

Az 1893. évi budget tárgyalása november elején veszi kezdetét, tehát olyan időben, a mikor — ha az általános belpolitikai helyzetben rejlő nehézségektől el is tekintünk — alig van rá kilátás, hogy a költségvetést az az országgyűlés mind a két háza még karácsony előtt letárgyalhassa. Ennélfogva a kormány — mint értesülünk — a képviselőház elé az idén is be fogja terjeszteni az indemnityről szóló törvényjavaslatot, mely egyébként parlamenti életünknek már szinte hagyomány. Bizonytalan azonban eddig, hogy mennyi időre kér a kormány fölhatalmazást a bevételek és kiadások mostani keretében.

A zombolyai kerület képviselője.

Zsombolyáról értesítik lapunkat, hogy a kerület választó polgárai, pártkülönbség nélkül, a kerület mandátumát, melyet eddig az állami főszámvevőszéki elnöké kinevezett Hieronymi Károly birt, Reiszig Ede kereskedelmi miniszteri államtitkárre kívánják bizni. Reiszig Ede a zombolyai kerület polgárainak osztatlan bizalmát bírja s így egyhangu megválasztatása igen valószínű. A választást kiválóan szerencsésnek találjuk mi is s csak gratulálhatunk a zombolyai kerület választó polgárainak, a midőn bizalmukat egy oly kiváló férhura vetették, a minő Reiszig Ede, a ki már mint Vas-vármegye alispánja, utóbb pedig mint Békés-vármegye kormánybiztosa oly kiváló jelét adta képességének. Hieronymi Károly tegnap előtt Zsombolyára érkezett, hogy elbucszúzzék választóitól. Választói lelkes ovációkkal fogadtak, Hieronymi Reiszig Ede államtitkárt ajánlja utódául.

Szögyény és Fejérváry br.

— A tegnapi hivatalos lapból. —

Ö császári és apostoli királyi Felsége a következő legfelsőbb kéziratokat méltóztatott kibocsátani:

I.

Kedves Szögyény-Márich! Szolgálatait más téren kívánván igénybe venni, magyar miniszterelnököm előterjesztésére, Önt Személyem melletti magyar miniszteri állásától ezennel felmentem. Fogadja e minőségében is buzgó odaadással teljesített hű szolgálataiért, változatlan kegyelemem biztosítása mellett, teljes elismerésemet.

Kelt Gödöllőn, 1892. évi október hó 24-dikén.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Gróf Szapáry Gyula, s. k.

II.

Kedves Bárány Fejérváry! Magyar

miniszterelnököm előterjesztése folytán, Önt a Személyem melletti magyar miniszter teendőinek ellátásával ideiglenesen megbízom.

Kelt Gödöllőn, 1892-dik évi október hó 24-dikén.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Gróf Szapáry Gyula, s. k.

Azen, részben váratlan bonyodalmak közepette, melyek manapság a közfigyelmet kizárólag magukra vonják, ugyszólván észrevétlenül történt még egy nagy jelentőségű változás monarchiánk külföldi, diplomáciai képviselőte körül.

A lapok egyszerűen regisztrálták azt az amugy is rég közkeletű hirt, hogy Széchenyi Imre gróf, az osztrák-magyar monarchia eddigi berlini nagykövete elhalmozva uralkodónk és a német császár kitüntető kegyenylvántásaival, visszavonult a magánéletbe s helyét Berlinben Szögyény-Márich László, eddig a felség személye körüli magyar miniszter foglalta el.

Mióta Berlin lett az európai politikai élet igazi középpontja, azóta természetesen a berlini nagykövetség képezi a legfontosabb, legelőkelőbb diplomáciai állást.

Kétségtelenül Magyarország presztizsének emelkedésére vall az a körülmény, hogy a berlini nagykövetséget állandóan magyar diplomatával töltik be.

Bizonyára ez a körülmény is közreműködött abban, hogy Széchenyi utódjául ép Szögyény nevezte ki a felség.

Az új berlini nagykövet kedves ember az udvarnál s kedves ember Berlinben is. Mint a külügyminiszterium első osztályfőnöke nagyon kiváló részt vett a monarchia külpolitikájának intézésében. Önálló főnek bizonyult, kiben van akarat a kezdeményezésre s képesség és kitartás a megkezdett munka következetes végrehajtására. Emellett kedves, szeretetreméltó diplomata, olyan egyéniség, mely a diplomáciai szövevényes munkáiban már magában véve is nagy értékkel bír. Szögyényben van valami Metternichnek a század első két évtizedében feltűnt egyéni varázsából; de áldatlan, gyilkos konzervatizmusából, mely minden reformtól irtozott, semmi. Sőt ellenkezőleg, Szögyény, ahol csak kívánatosnak mutatkozott, a legmegcsontosodottabb intézmények reformálásától sem riadt vissza.

Igaz az ő kedvezményezésének köszönhető, hogy a külföldi konzulátusok intézményét teljesen reformálta, visszaadván őket igazi rendeltetésüknek, hogy első sorban a monarchia kereskedelmi érdekeit képviseljék. A konzulok e reform következtében megszüntek első sorban diplomáciai képviselők lenni s azóta sokkal hasznosabb munkát végeznek: elősegítik a monarchia külkereskedelmét.

Hogy Szögyény mily rendkívüli erélylyel birt a külügyminiszteriumban, ennek egyik legnagyobb tanubizonysága az, hogy a német kereskedelmi tárgyalások vezetését is reá bízta s miután alkalmasabb embert nem talál-

tak e rendkívül fontos diplomáciai aktus befejezésére, a tárgyalások vezetésétől még akkor sem mentette föl a királyi kegy, midőn már a felelős magyar miniszterium tagjává nevezték ki, amire még nem volt példa az alkotmányosság újabb korszakában.

Nom csoda tehát, ha azt a férfit, aki ily nagy szolgálatot teljesített a diplomácia terén, midőn újra visszahívják oda, reá bízzák a berlini nagyköveti méltóságot, azt, ahova a legtöbb egyéni suly követeltetik. Tagadhatatlan, hogy a diplomáciai karban találhattak volna más megfelelő egyént is erre a pozícióra, hiszen sok jelesünk szolgálja jelesen a monarchia külpolitikai érdekeit szerteszét az európai udvaroknál: de alkalmasabbat, megbízhatóbbat, erre a pozícióra rátermettebbet nem.

Eltekintve a király s a külügyminiszter föltétlen bizalmától, a berlini nagykövetségre predestinálja Szögyényt a német császár ugyszólván személyes baráti jóindulata és többször tanusított kegye a jeles magyar államférfiu, Andrássy politikájának leghűségesebb követője iránt. Csak nemrég történt, hogy Vilmos császár kegye és kiváló nagyrabecslésének jeléül, Szögyényt életnagyságu arczképével ajándékozta meg.

Új berlini nagykövetség az u. n. Andrássy-iskolának egyik legkiválóbb tanítványa s így bizonyára a leginkább hivatott a legzseniálisabb magyar államférfiu örökségül hagyott szövetségi politikájának ápolására, izmosítására.

A magyar delegáció teljes ülése.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 27.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Tisza Lajos gróf.

Jegyzők: Hegedüs Sándor, Rakovszky István.

Jelen vannak: Kállay Béni, Kálnoky Gusztáv gróf, Bauer Nándor b., Szapáry Gyula gróf, Fejérváry Géza báró, Nyáry Sándor vezérkari őrnagy, Ferenczy sorhajóhadnagy.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét s ezzel harmadszor is megszavazták a múlt ülésen elfogadott határozatokat és költségvetést.

Hegedüs Sándor előadó jelenti, hogy a hetes albizottság a hozzá utalt tárgyakat letárgyalta és konstataulta hogy a két delegáció határozatai között különbség nincs.

Elnök e szerint a magyar delegáció határozatai véglegesek.

A jegyzőkönyv megszerkesztése végett rövid szünet volt. Szünet után felolvasták a magyar országos bizottság határozatait végleges szövegükben.

Elnök: A határozatokat szentesítése végett fölterjesztik.

hol Scribe kifogyhatlan leleménye összehozza az egész társaságot. Ott van a kis molnárné, a kit a hideg ráz arra a gondolatra, hogy nemsokára egyedül marad férjével a molnárral, a kit ki nem álhat s később meghalni, semhogy odaadja magát annak a fajankónak. Ott van a molnár hogy megmutassa a felesége hálósobáját Oláh Péternek, a tulajdonképeni férjnek s később odaérkezik a kalandhajú hászó fejedelem is főpohárkonyhamesterével Bioski Andrással, hogy a „jus prima noctis“-t a kis menyecskétől kieroszakolja.

Itt fejlődik ki a nem is annyira pikáns, mint egyértelmű bonyodalom, melynek ördögösen összegabajodott szálait, habár csak látszólag a fejedelemné megjelenése vágja ketté, a kit Oláh Péter értesített titokban arról, hogy drágalátos ura a tilosban jár. De a bünyösök nesztét veszik a dolognak s ellillannak, úgy hogy a látszat a legártatlanabb ellen, Bioski András ellen fordul, a ki jóformán maga sem tudja, hogy került a szép Czeleszta hálósobájába.

A teljes megoldást persze az utolsó felvonás hozza meg, hol kiderül, hogy a kis molnárnénak tulajdonképen Oláh Péter a férje, Bioski Andrásnak pedig már van más felesége. A fejedelemné semmit sem tud rábizonyítani az urára, de azért a fiatal Oláh-párt

tüstént expedálja az udvartól, nehogy férjétől az alkalom tolvajt csináljon. A fejedelem nem nagyon busul a kis molnárné után, mert alapos reményei vannak, hogy csakhamar sikerülni fog neki szarvakat rakni szegény Bioski András tarkoponyájára.

Ez a libretto rövid meséje.

A zene kezdettől végig dallamos és szép, de legnagyobb részében minden magasabb igény nélkül való. Két igazán becses szám van benne. Az egyik Czeleszta első felvonásbeli belépője, a másik a fejedelem és Czeleszta harmadik felvonásbeli párdala, melyek úgy az invenczió frissesége, mint a belőlük szétáradó közvetlen melegség és édes dallamosság által messze kimagaslik a többi számok közül.

Az egész vezérkönyvön meglátszik, hogy tehetséges ember műve, a kinek azonban az a nagy hátránya, hogy csaknem az egész zene-literaturát ismeri s így nem csoda, ha minduntalan, megengedjük hogy a legbecsületesebb jóhiszeműséggel, jól ismerős hangokat szólaltat meg. Hibája az, hogy formaérzéke még nem tisztult meg teljesen és sokszor minden cél nélkül a legkiáltóbb ellentéteket halmozza egymás mellé. Ezenkívül itt-ott még mindig belevegyíti a keringők közé azt a nervózus, komoly drámai elemet, mely ugyszólván teljesen ki van zárva az operett tarka világából,

kivéve, ha perszifálni akar, mely esetben éppen a tulzott komolyságból van a komikus és operettszerű hatás magva.

A finálék fülbemászó dallamokon s ügyesen vannak felépítve, csak az a kár, hogy a szerző néhol nagy koncessziókat tesz a külső hatás kedvéért. Így az első felvonás fináléjában a legdiszkrétebb és finom zene után egyszerre megszólalnak a réztányér és a nagy dob banális hangjai, melyek egy pilanatra leszállítják az egész mű színvonalát. Meg kell még említenünk az első felvonásban Czeleszta „csengetyü-dalá“-t, mely balladaszerű erővel és karakterisztikusan van megkomponálva. A harmadik felvonás palotás-táncza gyönyörű szám, mely újabb bizonyossága annak hogy a szerzőnek szép tehetsége van a magyar motívumok finom és művészi feldolgozására.

Az említett hiányok mellett is kétségtelen hogy az újdonság szép tehetségnek a műve, mely meggyőzött róla, hogy szerzője öntudatosan halad kitűzött célja felé s úgy felfogás és izlés, mint kompozíció és hangszerelés dolgában finomul is csiszolódik s alapos reményt nyújt arra, hogy még kissé kiforrtja magát s megtalálja egyéniségének és tehetségének igazi terét, maradandóbb becsű műveket is fog alkotni.

Kállay Béni közös pénzügyminiszter ő Felsége elismerésének és köszönetének ad kifejezést a delegáció irányában. Együttal a maga és minisztériumai nevében megköszöni az előzőeken készségeit melylyel a delegáció az előterjesztéseket fogadta és tárgyalta. (Éljenzés.)

Elnök: ő Felsége elismerése hódolattal vévetetik tudomásul. Indítványozta, hogy a delegáció végezze tőle azzal, ami mindnyájunknak legforróbb vágya: Éljen a király! (Zajos, hosszas éljenzés.)

Andrássy Aladár gróf az elnök iránt a delegáció köszönetének és elismerésének ad kifejezést. (Éljenzés.)

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés véget ért.

Ülés vége déli 12 órakor.

Főispán-installáció.

— Saját tudósítónktól. —

B-Gyula, október 26.

Tallián Béla főispán Békésvármegye főispáni székébe leendő beiktatására a megyebizottsági tagok a következő meghívó után hivatnak meg:

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak f. év. október hó 13-án kelt 4317 eln. sz. leirata szerint ő cs. és apostoli királyi Felsége f. hó 8-án kelt legfelsőbb elhatározásával, — Reiszig Ede békésvármegyei főispánnak kereskedelemügyi államtitkárrá való kinevezése folytán Békésvármegye főispánjává Tallián Béla somogyvármegyei főispánt kinevezni méltóztatott.

Ezen körülményekről oly megjegyzéssel értesitem a tek. törvényhatósági bizottság teljes című tagjait, hogy Tallián Béla Békésvármegye főispánjának ősi szokás szerinti alkotmányos beiktatása a f. év november hó 3-án d. e. 10 órakor megtartandó rendkívüli közgyűlésen fog megtörténni, mely közgyűlésre a törvényhatóság tagjai tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak leirata Reiszig Ede főispánnak ezen állásától való felmentése a Tallián Bélának főispánná való kinevezése tárgyában.

2. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak leirata, melylyel Tallián Béla vármegyei főispánt a múlt évben uralgott munkásmozgalmakra való tekintettel kormánybiztossá kinevezi.

3. Mélt. Reiszig Ede államtitkárnak a vármegye közönségéhez intézett bucsu levele. Gyula, 1892. év október hó 21.

Jancsovics Pál,
alispá.

Időjárás.

Légnomás: reggel 7 órakor 768.8 mm., délután 3 órakor 770.0 mm. Hőmérők reggel 7 órakor C° + 2.3, délután 2 órakor C° + 7.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EN. 5, délután 2 órakor EN. 4. Felhőzet: reggel derült, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 8 milliméter.

Kolera a vidéken.

— Október 27. —

Időbeli sorrendben a következő helyeken konstatálta dr. Perzik Ottó az ázsiai kolera jelenlétét a kombacillus bakteriológiai kitegyezés által. Az eredményt napról-napra a belügyminiszteriumnak és az illető hatóságoknak sürgönyileg küldték el. Ujvidéken e kimutatás szerint már 21-én konstatálva volt a kolera föllépte, tehát téves több lapnak az az értesülése, hogy a vizsgálat még most sem konstatálta a kolerát.

A vizsgálatok eredménye a következő:

Október 7-én Szigetmonostor és Bicske;
Október 8-án Szeged;
Október 10-én Barth és Ráczkeve;
Október 11-án Békés-Csaba, Tolna, Dzegléd és Szegszárd;
Október 13-án Komárom;
Október 14-én Érd, Dunavecse, Dunaföldvár, Pétervárad és Titel;
Október 15-én Csömör, Sziget-Szt.-Márton, Adony, Tamási és Bars-Szt.-Kereszt;
Október 16-án Aács és Alsó-Némedi;
Október 17-én Ó-Pázná, Fadd, N.-Kun-

Madaras, Török-Becse, Ada-Sziget-Szent-Miklós és Mohács;

Október 18-án Szent-István, Dunakesz, Gönyő, Mohol és Eszék;

Október 19-én Pozsony, Szolnok, Ó-Galla, Dunapataj, Lispest és Ujpest;

Október 21-én Fajsz, Uzdod, Apatin, Apos-tag, Nagy-Tétény, Ujvidék és Baja;

Október 22-én Várpalota;

Október 24-én Temesvár, Nagy-Becskerek, Ó-Palánka, Zimony és Bázias;

Október 25-én Békés.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Október 28. —

Derült.
Száras.
Éjjeli fagy.

As

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhoz hordva:	szétküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.	Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyszinté ide utalando minden oly ügy, mely a lap anyag részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

HIREK.

Október 28. Péntek. Róm. kath. naptár: Simon, Juda. — Protestáns naptár: Simon, Juda. — Görög-keleti naptár (október 16.): Longin. — A nap kél 6 óra 41 perczkor, nyugszik 4 óra 46 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Október 30. A reformáció ünnepe.
Október 30. Az aradi honvédegyelet közgyűlése.
November 4. Tartalékos tisztek ellenőrzési szemléje a várban.

November 5. A polgári takarékpénztár rendkívüli közgyűlése délután 4 órakor.

November 6. Az aradi kereselyező-egylet közgyűlése délelőtt 11 órakor.

November 6. Lóverseny Aradon.

November 19. Csiky-ünnepély a városzás dísztermében.

— Személyi hírek. Desseffy Sándor csanádi megyés püspök a jövő hó elején Makórról visszaérkezik székhelyére, Temesvárra.

— A hivatalos lapból ő császári és apostoli királyi Felsége f. évi október hó 10-én kelt legf. elhatározásával: gróf Széchenyi Imre cs. és kir. nagykövetnek Berlinben, ezen állásától saját kérelmére való fölmentését — végleges nyugalmába helyezése mellett — jóváhagyni és elrendelni méltóztatott, hogy neki ezen alkalomból, sok évi kötelességhez szolgálata elismerésül, a legf. megelégedés nyilváníttassék.

— A Csiky-ünnepély, melyet elhunyt kiváló jeleseinek emlékének november 19-én szentel Aradváros közönsége, minden tekintetben méltó lesz a megdicsőülthöz. Az ünnepély a városzás dísztermében folyik le s azon az egész aradi művelt társadalom részt vesz. A rendező bizottság lázas izgalommal dolgozik az ünnepély sikerén. Tegnap délután Parecz István tanácsnok elnöklete alatt bizalmas jellegű értekezletet tartott, melyen a programot készítette elő. Mint halljuk, két alkalmi óda érkezett be a bizottsághoz. A végleges programok legközelebb közzétételnek.

— A novemberi előléptetések. A hivatalos lap tegnapi száma kezdi meg a novemberi előléptetések közlését. Azok közt, kik előléptettek a r a d i k és Aradon ismertek a következők: A honvédségnél Virányi Géza őrnagyot a lugosi 8 honvédgyalozrednél, és Kerner Pál őrnagyot, a honvéd-törzstiszti tanfolyam tanárát az 1. honvédgyalozrednél alezredekékké, továbbá Nagy Ödön 8 honvédgyalozredbeli századost őrnagygyá, Ovári és szentmiklósi Pongrácz Imre 8

honvédgyalozredbeli századosnak az őrnagyilleték engedélyeztetett, Naményi Zsigmond tiszthelyettes pedig hadnagygyá neveztetett ki. A 3. honvadászár-ezrednél: Semere Pál alezredest ezredessé, Kovács János századosnak az őrnagyilleték engedélyeztettek, osztályparancsnokká való kinevezése mellett, Pozsonyi János IV. oszt. százados I. osztályúvá, Ambronovics Károly főhadnagy II-osztályú századosná és Vásárhelyi István tiszthelyettes hadnagygyá. Végül örömmel regisztráljuk, hogy Salacz Iván hadapród-tiszthelyettes, Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester, széptehetségű fiát szintén hadnagygyá léptette elő a király.

— A novemberi előléptetések Arad házlezredénél. Mint értesülünk, a király ő Felsége a 33. gyalozrednél november 1-ével a következő tiszteket léptette elő: Hallavanya Theophil őrnagyot, a helybeli hadkiégszítő kerület népszerű parancsnokát alezredessé a 23. zombori ezredben, Herz Mór és Bussu Miksa főhadnagyokat II. osztályú századosokká, előbbi az 50. gyalozredhez való áthelyezése mellett, Abraham Albert tiszthelyettes hadnagygyá és Vavrecska Kálmán századost, helybeli ténparancsnokot, őrnagygyá.

— A törvényhatósági bizottságok összealkotásának reformja a községi törvényvel egyidejűleg kerül tárgyalás alá. Az van tervbe véve, hogy a törvényhatósági bizottság tagjainak a számát leszállítsák; vagyis szakítani akarnak azzal a mai rendszerrel, amely a törvényhatóságok közgyűléseit mintegy népgyűlésekké teszi. Ezentul is a népesség száma szabályozza ugyan a bizottsági tagok számárnyát, hanem a kereteket akarják nagyobbra tenni. De a leglényegesebb reformot az fogja képezni, hogy ezentul a bizottsági tagsági választásra s az országgyűlési képviselőválasztásra jogosítottak között nem lesz különbség a minősítés tekintetében. A törvényhatósági bizottsági tagok megválasztására vonatkozólag a hatéves ciklus megmarad.

— Tiltakozó egyházgyűlés. Brankovits karloviczi szerb patriarcha oly értelmű indítványt készül a legközelebbi szerb zsinat elé terjeszteni, mely szerint minden szerb egyházközség elnöke hivatalból az illető lelkes legyen. Ez indítvánnyal szemben az aradi szerb hitközség tiltakozásának akar kifejezést adni s most foynak az előkészületek egy általános tiltakozó közgyűlés egybehívására.

— A borívó polgártársak, a mint lassanként beérkeznek a szüreti jelentések napról-napra jobban neki indulhatnak az elkeseredésnek, mert a hírek, a melyek a szülőhegyek felől lengedeznek, valóságosan megdöbentők. Megdöbentők pedig azért, mert vagy arról szólnak, hogy alig termett valami, vagy pedig arról, a mi ebből önként következik, hogy a bor ára rettenetesen emelkedik. A termelők egy része különben nem is akar tudni a borán, mert alig termett annyi, a mennyi két-három atyafiságos kereseteléshez szükséges. De ha a már megállapított árakat tekintjük is a melyen még vásárolni lehet, önkéntelenül fölmerült az a kérdés hogy mi lesz a dalárdákkal, a melyek ugy magukat, mint a közönséget is arra lelkesítik, hogy igyál, igyál! Egy hoktoliter must ára 30—70 forint kiforratlanul, seprőtől. Tehát az átlag ár ötven forint. a mely hihetőleg emelkedik, mert nyerni fog rajta a kereskedő és a korcsmáros a kiknek egyike sem dolgozhatik kis perczentel. És nyerni fog az állam a mely beszedi a fogyasztási adót, szövetségve a városokkal együtt. Mindenből pedig az következik, hogy egy liter bor belekerül 80—90 krajczárba, mert — a mint látszik — az olasz borok behozatala sem igen segít a szomszjas torkokon. Semmi jele annak, hogy a bor ára ezáltal alább szállna. Így természetesen mihamar kifognak halni a híres borívók, pusztulásnak indulnak a dalárdák s el fog tűnni az ország színéről a kefekötő ipar.

— Egyházi számadások. Az aradi gör. kel. szerb hitközség régi választmányja szombaton

Issekutz Gyula honvédezerede, ki rokonságban áll az arad megyei, kiterjedt Issekutzosaláddal, mint részvétel: értesülünk, vidéken keletrében elhunyt.

SPORT.

— **Agarászat.** A osánadmegyei agarászeget által rendezett kölyök-agarverseny a szokott eredménnyel végződött. Nevezés volt ez uttal is több, de a nyertes megint a Blaskovics Aladár agarainak egyike lett. A második hely a Rónay László agarainak jutott. Blaskovics egy ezüst billikomot, Rónay pedig egy szép mivű ostort nyert a gyorslábú eb révén.

— **A budapesti agancs-kiállítás bíráló bizottsága** már megejtette a bírálatot s a szabad területen lőtt szarvas-agancsok közül Festetics Tassiló gróf által kiállított 20 agancsok itélte az elsőséget; második lett Coburg Fülöp hg 14-e; harmadik Széchenyi Béla gróf 12-je. Vadaskertekben lőtt szarvas-agancsok közül 1-ső Draskovich Iván gróf 12-je, 2-ik Nádasdy Ferencz gróf 16-osa, 3-ik Draskovich Iván gróf 14-ese. Öz-agancsok között első díjat nyert József Agost főhg. által kiállított öz-agancs, 2-ik: Zichy Rezső gróf által kiállított öz-agancs, 3-ik: Szécsenyi Bertalan által kiállított öz-agancs. Zerge kampók közt első díjat nyert: Orlovsky Gyula, 2-ik díjat: Teleki Arpád gróf.

Egyletek, Társulatok.

— **A „Kölcsey egyesület“** szombaton, okt. 29-én délután 5 órakor saját helyiségében rendkívüli választmányi ülést tart következő tárgysorozattal: 1. Jegyzőkönyvi hitelesítés. 2. Képviselő kiküldése az erdélyi színészet 100 éves jubileumára. 3. Az országos ereklye-muzeum bizottságának megkeresésére egy összehívandó közgyűlés tárgyában. 4. Az EMKE tagsági kép megrendelése. 5. Az aradvidéki tanító-egylet átirata egy alapítvány tárgyában. 6. Az országos magyar iskolaegyesület átirata egyesületünk multját és jelenét érdeklő adatok megküldése tárgyában. 7. A kolozsvári ereklye-muzeum megnyitására szóló körlevél. 8. A „Vértanúk Albuma“ részére küldött levelek és kéziratok tárgyában. 9. Új tagok felvétele. 10. Indítványok. Szóllósy Károly ültkár.

— **A Kölcsey dalkör** mára hirdetett énekpróbája közbejött akadályok miatt holnapra (szombatra) halasztatott, miről a t. működő tag urak azon kérelemmel értesítettek, hogy az esti fél 8 órakor kezdődő próbára a rendes helyiségben lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

— **Az arad-békésmegyei élő- és belvíz levezető csatorna társulat** okt. 31-én d. e. 9 órakor Gyulán a városházán választmányi és közgyűlést tart, melynek tárgyai: az 1893-ik évre szóló költségelirányzat megállapítása. A Marinka Imre és társai vállalkozókkal megejtett lezárolásról jelentés. A medertisztítási munkálatok mely időben leendő foganatosításának együttes megállapítása a felügyeletgyakorló alispánnal. A társulat zsilipeinek egyöntetű kezelésére vonatkozó szabályzat végleges megállapítása.

Színház.

A színház műsora:

Október 28. (Péntek) Kis molnárné, operette (elsőszor.)

Október 29. (Szombat) Kis molnárné, operette (másodsor.)

Október 30. (Vasárnap) Délután a Mikádó operette, este Nani, népszimű.

Serge Panine.

— Október 27. —

Némi bizalmatlansággal viseltetik mostanság közönségünk a drámai előadások iránt. Valljuk meg őszintén, nem minden ok nélkül, mert egy két határozottan gyenge előadást láttunk, melynek különféle botlásai előtt még a társulat anyagi érdekei iránt legteljesebb jóakarattal viseltető kritika sem hunyhathott szemet. Annál nagyobb örömtünkre szolgál most konstatálni, hogy ez a bizalmatlan-

ság muló félben van, hogy mind jobban látogatottabbak a drámai előadások s hogy a mi fő: észrevehetőleg tökéletesebb az összjáték, kielégítőbb a felmutatott eredmény,

Ez a vélemény erősödött meg bennünk a tegnapi előadás után. Serge Panine, Ohnet e nagyhatású színműve korrektil ment s néhány apró hibától eltekintve minden irányban kielég tette a közönség kívánalmait.

Első sorban Follinusznának (Desvarennesné) adózunk a teljes elismerés hangján, mit praecziz, igazán gonddal s finom nünaszírozással keresztülvitt játéka jogosan megérdemel. Nehéz, sokoldalú szerepének minden aprólékos részletét a leghelyesebb világitásban domborította ki. Ritkán hangzott még fel megérdemeltebb taps, mint az ő jelenetei után. Tüntető tetszésnyilvánulás kísérte nem egyszer nyílt színen is az átgondolt, mélyre ható játékok.

Méltó partnere volt Somló (Panine) herceg, ki elegánsul s alapos tanulmányra valló gonddal állította elének a csécsap, lump-és minden szívbéli érzelmet lábbal taposó arisztokratát. Kivált harmadik felvonásbeli nagy jelenete emelkedett művészi tökélyre sőt is többször kitapsolták.

Pethes tegnap játékával nagyot emelkedett a közönség szemében, mely egyébkor kissé megróttá benne, hogy hatalmas erős hangját tulzásba viszi. Cayrol bankár épp az ő temperamentumához illik; nyers, vad, volt a minőnek a becsületes, munkás és pénzembernek lennie kellett. A törekvő fiatal színész nagy részben járult hozzá az est sikeréhez.

Haraszthy Hermin Micheline és Báthory Ilona (Jeanne) jobbodán eltaláltak a kellő hangot, ámbár ez utobbinál sokszor kiritt a tulzott páthosz és a sokat mondani akaró, de egyáltalán semmit, vagy téves gondolatot és érzelmet kifejező arczjáték. Pompás volt Vedress Herceggel bankárja, Csata Meréchalja és Góth Pierre-je.

A kisebb szereplők nem hívták fel a kritika figyelmét sem jó sem rossz oldalról.

(V.)

— **A kis molnárné.** Ma Sztójanovits Jenő új operettje „A kis molnárné“ adatik először, a budapesti népszínház műsoráról; az operett szövegét Scribe „Giraldája“ után Radó Antal írta s a fővárosban magyaros zamatú zenéjével nagy hatást ért el és sokszor adott elő. Ezen operette premierre, amelyben Somló nének, (fejedelem) Margónak (kis molnárné), Gergelynek (Oláh), Nyilassynak (Bicsky), Sziklaynak (molnár) vannak igen szép énekfészerei, és jó szerepeik felhívjuk a közönség figyelmét. Az operettet mai tárcánkban részletesen ismeretjük.

— **Ujdonságok bemutatása.** A november-től kezdődő bérlet pártfogását a közönség figyelmébe ajánljuk annyival is inkább, mert a Budapesti előadandó ujdonságokat az igazgatóság mind megrendeli. Így megtétettek a lépések már Fanchon asszony leánya, Sodoma vége, Kapivár című ujdonságok beszerzésére.

— **Csiky Gergely utolsó darabja.** A nemzeti színház kegyeletesen üli meg november 19-ét, jeles színműirója: Csiky Gergely halálának első évfordulóját. E napon adatja elő először Csiky Gergelynek utolsó művét, a Kétszerelem című drámát melyet az akadémia a száz aranyas Teleki-díjjal jutalmazott s melyből tavalyi karácsonyi számában az eredeti kézirat alapján terjedelmes mutatóvnyt hozott az „Aradi Közlöny.“

Törvénszék.

— **A talpasi ezüstrabló.** A nyáron történt, hogy Engel Benő, szökevény huszár, az aradmegyei Talpason ösv. Kabdebóné birtokosnő kárára nagy ezüstlopást követett

el. A nagyváradai rendőrség keritette kézre igen ügyesen a vakmerő tolvajt, akit azonkívül még számos lopás terhel. Minthogy pedig Engel Benő szökevény katona, a katonai parancsnokság is reklamálja, hogy annak törvényei szerint lássanak fölötte ítéletet. A tolvajt tegnap át is kísérték a katonasághoz s a várad kir. törvénszék most ergazdái ellen folytatja a vizsgálatot.

VEGYESEK.

— **Botrány az angol főúri körökben.** Lord Horwardof Walden and Seaford, az angol felsőház tagja válopört indított felesége ellen. A periratban azt hozza fel okul a válásra a nemes lord, hogy felesége Madre gróffal több rendbeli házasságtörést követett el és pedig a kontinent több nagy városában, hol időnkint találkoztak. Viszont a feleség, Holden Vilmos leánya azt panasolja a törvénszék előtt, hogy férje, a nemes lord ütötte-verte s ez alapon kéri a házasság felmondását. Hozzáteszi ellenvádjaihoz még azt is, hogy férje örökösen részeg volt.

— **Emlék Dayka Gábornak** Ungváron ez év június havában Péntek István gimnáziumi tanuló a kálváriai temetőben tanult s véletlenül egy sirkeresztre bukkant, melyen Dayka neve volt olvasható. A dolog végett a főgimnáziumba vitték, hol ideiglenesen a természettudományi muzeumban helyezték el. Hodoly László főgimnáziumi igazgató a sirkereszt valódiságának a megállapítása, a további teendő megbeszélése végett e hó 15-én értekezletet hívott össze a főgimnázium tanártermében. Az értekezleten kétségbevitették, hogy a talált kereszt csakugyan a Dayka Gábornak, de hosszabb eszmecsere után megállapodtak abban, hogy miután a kérdés fel van vetve, most már rajta kell lenni, hogy Dayka tiszteletére vagy a kálváriai temetőben, vagy a város valamelyik téréen emlék emeltessek. Erre a célra országos gyűjtést fognak rendezni az ungváriak.

— **Gavallér festő.** Lippay, Velenczében élő festőművész hazánkfa, a ki pár év előtt Rattazzi hercegnőt, a velencei szépségek egyik legszebbikét vette nőül, leczkét adott most a gavallérságból a szerbeknek. Lippayt azzal bízták volt meg a szerb udvarnál, hogy a kis szerb király arczképét fesse le az orosz czár meg I. Ferencz József császár és király számára. A festő el is készült a képekkel s nem régen maga ment velők Szerbiába. Ott az a kellemetlen meglepetés várt rá, hogy műveit nem akarták elfogadni, állítólag azért, mert nagyon drágáltak (46,000 frank lett volna az áruk), más hírek szerint pedig azért, mert nem tartották eléggé sikerülteknek. Lippayt úgy oldotta meg a vitás kérdést, hogy a drága képeket a szerb nemzeti muzeumnak ajándékozta.

— **Monte Carló áldozatai.** Nizzából írják, hogy tegnap a Montene és Sospel közötti országúton egy felakasztott embert találtak. A férfi társaságában egy a Monte-Carlói játékbarlangba szóló belépti jegyet s egy névjegyet találtak, melyen a következő sorok állottak: Nevem Schwarz Gyula. Játsszotam; eleintén nyertem, azután veszítettem. Többet, mint a mennyit elmondani akarok. Tönkrementem; nincs bátorságom szembe szállni a nyomorral. A monte-carlói hóhéroknek megbocsátok. Ugyanezen a napon két hullát sodort a folyam a partra. Bizonyára ezek is a játék áldozatai voltak. Egy negyedik szerencsétlen valami Fichtel Henrik nevű embert egy asszony, ki lépten-nyomon követte, akadályozta meg abban, hogy öngyilkos legyen. A haláljelöltet ez annyira felboszantotta, hogy a rendőrséghez ment s kérte, hogy mint csavargót tartóztassák le. Teljesen vagyontalan s a maga és huga vagyontát eljátszotta, öngyilkosságát megakadályozták s most nem tudja, hogy mit tegyen. A barátságos rendőrtisztviselő szívesen engedett Fichtel kívánságának s egy éjjelre bezárta, másnap pedig Párisba tolonczolta, hol Fichtel azelőtt tőzsdelátogató volt.

— **Alarczos gyujtogatók.** A Galliera herceg páviai birtokán a napokban nagy tűz támadt. A gazdaság bérloje nem tudta hogyan segítsen magán, mert nem voltak fecskendők, így hát néhány pár lovat a városba küldött fecskendőért. Az uton azonban alarczos emberek támadtak a lovaszokra, s nem

engedték, hogy a városba menjenek. Eből nyilvánvaló, hogy a tüzet ezek a gonosztevők támasztották, azzal a szándékkal, hogy bérlőt megkárosítsák. A tervök teljesen sikerült is, mert a kár meghaladja a 20.000 lírát.

— **Nyolcz éves rabló-vezér.** A berlini rendőrség kipuhatólt egy husz tagból álló rablóbandát, melynek legidősb tagja tizenkét éves, a vezére pedig nyolcz éves. Ez a rablóbanda már rég óta a legmerészebb rablásokat vitte véghez és pedig oly ügyesen, hogy a rendőrség szorgos kutatása daczára is, csak véletlenségből tudta a kicsiny gonosztevőket elcsipni. A bandának legkedvesebb foglalkozása az éjjeli betörés volt. Még pedig nem valami elhagyatott viskóba, hanem a legelőkelőbb utcák legfényesebb üzleteibe, a melyekből annyit raboltak el, a mennyit el bírtak vinni. A banda vesztét az okozta, hogy egy kereskedő, a ki észrevette, hogy a vasajtó zárjába valaki fát dugott bele, az esetről jelentést tett a rendőrségnek. A rendőrség öröket állított az üzlet közelébe s így sikerült a jó madarakat elfogni.

— **Leégett bucsujáráhely.** Északamerika egyik nevezetes bucsujáráhelye. St. Anne de Beaupere, leégett. Ötven ház teljesen elhamvadt. A szent ereklyét a hívők a legnagyobb veszedelmek közt megmentették.

Rövid hírek. Hi m ó d községben, Gáspár Bódi odaváló lakos pár nap előtt szóváltás következtében, agyonverte az öcsét, Józsefet. A gyilkost elfogták. — **N a g y - B e s k e r e k e n** Collik József pénzügyi fővigyázó összevagdalta Sárics Lázá dohánycsempészt, a ki, mikor tetten érték, Gollikot le akarta szurni. A Sárics sebe életveszélyes. — **P h i l i p p s b u r g** (Missouri) közelében tegnap egy személvonatot kisiklott. Hat utas és két vasuti alkalmazott meghalt; sokan megsebesültek. — **M o n y á s z á n** erős vihar volt e hó 20-án, s a szél nagy fákat tépett ki az erdőben. Egy fa rádólt az alája menekült fávávágókra s közülök egyet agyonütött. — **D e r e s k é n** a napokban Móre Gábor gazdaembert agyonverve találták meg a kapujában. — Hogy ki küldte a másvillágra, azt nem tudják. — **A l s ó - R é c s é n y b e n** Chudy József 60 éves gazdaember présháza kigyult, s a gazda a ki éppen akkor a padlason aludt, odaégett.

Táviratok.

József főherczeg részvétvtávirata.

Budapest, okt. 27. (Saj. tud. táv.) József főherczeg a 68-ik gyalogezrednek ma részvétsürgőnyt küldött a kolerában Ujvidéken meghalt Issekutz ezredes halála alkalmából és résztveend holnap Budán, a helyőrségi templomban tartandó requiemem.

Fejérváry Bécsben.

Budapest, október 27. (Saj. tud. táv.) Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter, kit ő Felsége a személyi körüli magyar miniszterium vezetésével bizott meg ideiglenesen, ma két napra Bécsbe utazott, hogy átvegye a miniszterium vezetését. Kettős megbízatása folytán Fejérváry természetesen idejét felerészben Bécsben kénytelen tölteni.

Josipovich lemondásához.

Budapest, október 27. (Saj. tud. táv.) Josipovich Imre horvát miniszter lemondása még mindig foglalkoztatja a lapokat s azt mondják, hogy a lemondás tényleg megtörtént. A dolog másképp áll. Josipovichot tulajdonképp Vucsetics jelöltségének megbukása miatt mondatják le az újságok. Már pedig tudvalevő, hogy — mint azt tegnap Csáky nyilatkozata folytán már jelentette az **Aradi Közlöny,** — Vucsetics ügye még nincs eldőlvé. Vucsetics ellen a római kuria azt a kifogást emelte, hogy Vucsetics már közel két év óta nem misézett. Ez pedig olyan mérvű kánoni akadály, amely,

ha valónak bizonyul, Vucsetics tényleg nem kandidálható továbbad is a zágrábi érsekségre. Josipovich kötötte magát Vucseticshez s így támadt a lemondási hír. A lemondás azonban, ha tényleg bekövetkezik, így is csak a Vucseticsre vonatkozó tárgyalás befejezése után történhetik meg. Ez a valóság.

Kolera.

Budapest, okt. 27. (Saj. tud. táv.) Éjfél óta ma délig 6 betegedés és 1 halálozás fordult elő a fővárosban.

Budapest, október 27. (Saj. tud. táv.) Éjfél óta esti 6 óráig 10 új beteget vettek fel és 2 halálozás történt.

Mohács, okt. 27. (Saj. tud. táv.) Itt három kolera halálozás történt. A difteritiz iszonyu mértékben szedi áldozatait. Októberben 38 halálet fordult elő.

A szövetség tanács határozata.

Berlin, okt. 27. (Saj. tud. táv.) A szövetség tanács mai ülésén Bötticher államtitkár közölte, hogy a katonai törvényjavaslatnak időelőtt történt jogtalan közvétetele ügyében szigoru vizsgálatot indítottak. A kancellár elrendelte, hogy a szövetség tanács nyomtatványai ezentul titokban tárgyalandók.

Bucher irodalmi hagyatéka.

Berlin, október 27. (Saj. tud. táv.) Határozottsággal hirdik, hogy B i s m a r c k a B u c h e r Lothar irodalmi hagyatékát még ennek halála előtt biztonságba helyezte, hogy a közzétételéből származható kellemetlenségeknek elejét vegye.

A carmaux-i sztrájk.

Páris, október 27. (Saj. tud. táv.) A sztrájkolóok bizottságának határozata így hangzik. A sztrájkolóok bizottsága előleges tanácskozás után egyhangulag azt határozta, hogy nem veti alá magát a döntő szónak, hanem annál inkább folytatja a sztrájkolást a békés és törvényszerű eszközök teljes kihasználásával. A bizottság a közvélemény elé terjeszti a döntő szót s bizalommal várja a közvéleménynek ítéletét. Ezen határozatot az ismeretes érvekkel igazolják.

Páris, október 27. (Saj. tud. táv.) Clémenceau, Milleraud és Pelletan manifestumot bocsátották ki a carmauxi sztrájkolóokhoz, melyben Loubett avval vádolják, hogy befolyást engedett magára a bányatársaság részéről és elszánt ellenállásra szólítják fel a sztrájkolókat. A szocialista képviselőknék azon való fáradozásai, hogy az elítelt munkásokat fogadják ismét munkába, sikertelenek voltak. Clémenceaut fenyegetőnek jellemezte a helyzetet.

Sztrájkolóok megkegyelmezése.

Páris, október 27. (Saj. tud. táv.) A Bourbon palotában értekezlet volt, melyen nyolczvan köztársasági párti képviselő volt jelen. Elhatározták, hogy indítványt fognak benyújtani a képviselőházhoz a carmauxi munkásoknak strájkvétség miatt elítélteknek való megkegyelmezése iránt.

Közgazdaság.

Szeszűzlet.

— Október 27. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 30.50, kicsinyben 31.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —
Budapest, okt. 27. d. u. 5 óra.

Gabona	F o j	Irány- zat	100 klgramm frt
B u z a	bánsági	lanyha	7.25 — 7.85
	tiszavidéki	"	7.35 — 8.—
	pestvidéki	"	7.30 — 7.95
	fehérmezei	"	7.30 — 7.95
	bácskai	"	7.35 — 8.—
	csal-nagyarországi	"	— — —
R o z a		lanyha	6.45 — 6.85
Á r p a	takarmány	lanyha	5.15 — 5.40
	égetni való	"	5.80 — 6.10
	sörfőzdei	"	6.40 — 7.50
Z a b		szilárd	5.85 — 5.90
T e n g e r i	bánsági	lanyha	4.80 — 4.85
	másnemű	"	4.75 — 4.80
K á p o s z t a - r e p o z e		szilárd	11.— — 11.50
K ö l e s		szilárd	4.60 — 4.80
B u z a	tavasza	csend.	7.44 — 7.45
	junius 1892	"	7.76 — 7.78
	őszre	"	— — —
T e n g e r i	máj.-jun. 1892	csend.	— — —
	szept.-okt. 1891	"	4.80 — 4.82
Z a b	Bpest sz. tavasz	csend.	5.48 — 5.47
	" " őszre	"	5.67 — 5.69
K á p o s z t a - r e p c z e	aug.-szept. 1891	csend.	— — —

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. október 27.

Osztrák-magyar bankrészvény	984.—
Magyar hitelbankrészvény	356.75
Osztrák hitelintézet részvény	311.20
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.68
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.51
Német birodalmi márka	58.75
London	119.70
20 márkás arany	11.75

Aradvárosi

Évadbérlet
28. szám.

színház.

Havibérlet
szünet.

Pénteken, 1892. évi október hó 23-án:

A kis molnárné.

Eredeti operett: 3 felvonásban. Scribe „GIRALDAJA” után írta: Radó Antal. Zenéjét szerző: Stojánovits Jenő.

SEMÉLYEK:

A fejedelem	Somlóné.
A fejedelemné	Pósfay Ella.
Bicski András	Nyilas.
Oláh Péter	Gergely.
Gestel Flórián	Sziklay.
Celezta	Margó Z.

Kezdeté 7 órakor.

Idegenek névsora Aradon.

— Október 27. —

Fehér Kereszt szálloda: Iritz József magánzó, Makó. Reichmann Sámuel magánzó, Szikmó. Dr. Hoffer B. orvos, B.-Gyula. Kuralt Ferencz hivatalnok, Zágráb. Endrényi Imre magánzó, Szeged. Weisz Mór magánzó, B.-Gyula. Weisz Ignác magánzó, Kunágota. Schreyer József magánzó, Temesvár. Koltzay Mihály birtokos, Hodony. Kisl Árpád birtokos, Hodony. Olarin József lelkész, Posega. Kristóffy K. birtokos, Makó. Fűzeséry Gyula birtokos, Makó.

Vass szálloda: Pazelbauer J. igazgató, Temesvár. Baksa Anna szakácsné, Budapest. Kardos János mérnök, Makó. Gróf Bréda cs. és kir. kapitány, Debreczen. Staubesán J. inspektor, Zaránd.

Nádor szálloda: Zakabovits H. kereskedő, Lele. Dr. Opriva László ügyvéd, N.-Szt.-Miklós. Lustig Jakab kereskedő, Dorosma. Sárkány Antal földműves, Lele. Jager Imre földműves, Makó. Haber Ferencz kereskedő, Caermő. Pollák Móricz kereskedő, Miske. Schwarz Mórné kereskedő, B.-Gyula. Kirilovits N. jegyző, Miske. Pripa János birtokos, Egres.

Magyar Korona szálloda: Vajda Ferencz titkár, Brassó. Kovács Lajos hivatalnok, B.-Csaba. Rotta Gyula kereskedő, Lippa. Veingartner Gyula felügyelő, Borosjenő. Ferenczi Ignác iparos, Kolozsvár.

Arany Kulcs szálloda: Szijjártó András tanító, Apáti. Schwarz Salamon kereskedő, Gurahonoz. Klöckner Adám kereskedő, Lippa. Schiber Lajos kereskedő, Brád. Kosma Teodor kereskedő, Dombrovicsa. Deszke Péter kereskedő, Kaprucza.

Három Király szálloda: Kohn Lipót kereskedő, Kaprucza. Szilberleitner Vilma magánzó, Knéz. Roth Bernát kereskedő, Zsulicza.

Vasuti szálloda: Illner Antal mérnök, Pancsova. Görög Miklós telekkönyvezető, Gyulafehérvár. Schwarz János mérnök, Arad.

Felelős szerkesztő: **Vásárhelyi Béla.**

13965 | 892.

836 2—2

Birtokeladási árverési hirdetmény.

Alólirt kir. jószágigazgatóság részéről közhírre tétetik, hogy a törvényhozás engedélye alapján az alább megnevezett földek és épületek örök áron leendő eladása végett az alább kitűzött helyen és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Bánatpénzül a kitett becsérték 10 százaléka teendő le, a szóbeli és írásbeli zárt ajánlatnál, mely utóbbi szabályosan szerkesztendő s 50 kros bélyeggel ellátva az árverés megkezdéseig az árverező bizottsághoz benyújtandó és kijelentendő, hogy a versenyző az eladási árverési általános s részletes feltételeket — melyeket is aláírni köteles — ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Az árverési feltételek a kir. jószágigazgatóságnál és a kerületi ispánságoknál megtekinthetők.

Utóajánlatok nem fogadhatók el még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is.

Az eladások a következő helyeken és időben fognak megtartatni.

I. Aradon a kir. jószágigazgatóságnál 1892. évi november hó 21-én d. e. 9 órakor.

Pitvarosi korcsmaépület telekkel 1253 négyszögöl 5091 frt 62 kr. Nagymajláti korcsmaépület telekkel 1100 négyszögöl 2551 frt 60 kr. M.-csanádi kenderföld 254 négyszögöl 55 frt. Kisperegi korcsma 3010 frt. Zimándközi korcsmaépület 800 négyszögöl 3440 frt. Zimándujfalusi korcsmaépület 800 négyszögöl 2430 frt. Szabadhelyi korcsmaépület beltelekkel 800 négyszögöl 3640 frt. Mikalakai korcsmaépület beltelekkel 1207 négyszögöl 3850 frt kikiáltási árral.

II. A lippai kincst. ispánságnál 1892. évi november hó 22-én délelőtt 9 órakor.

Lippai serbáncsi gyümölcsös kert B. e. 1070 négyszögöl 10 frt, lippai serbáncsi gyümölcsös kert B. f. 414 négyszögöl 16 frt, Lippai koásza págánicza 3 h. 1234 négyszögöl 377 frt 80 kr, lippai mészárszékrét 55 h. 1375 négyszögöl 4471 frt, lippai baraczká 49 h. 1590 négyszögöl 800 frt, lippai baraczká 43 h. 1329 négyszögöl 12011 frt 40 kr, alliosi majorföld 125 h. 500 négyszögöl 23859 frt 60 kr, alliosi majorföld 200 h. 298 négyszögöl 46485 frt 60 kr, alliosi nagy majorföld 644 h. 85 négyszögöl 150492 frt 20 kr, labasincz gyálu dragoi 14 h. 1200 négyszögöl 978 frt 60 kr, sistároveczi majorföld 59 h. 180 négyszögöl 1184 frt 60 kr, hidegkuti plop 1 h. 1590 négyszögöl 611 frt. radnai vásárvámjog 3960 frt 40 kr. kikiáltási árral.

III. A válleimarei kincst. ispánságnál 1892. évi november hó 23-án délelőtt 9 órakor.

Szelcsovai szerződéses házhely 1 h. 60 frt, bulzai szerződéses házhely 1 h. 20 frt, labasinczi korcsma s beltelek 670 frt, pernyesti pagyina 800 négyszögöl 68 frt kikiáltási árral.

IV. A vajdahunyadi kincst. ispánságnál 1892. évi november hó 24-én délelőtt 9 órakor.

Válea-brádi föld 53 h. 600 négyszögöl 3950 frt. Aluni pestisele föld 62 h. 1230 négyszögöl 3300 frt. Bunyillai gyá-

lu-bunyilla föld 2 h. 1065 négyszögöl 223 frt 20 kr. Govosdai egy házhely 40 frt. Leleszi rumunyaszi föld 224 frt. Topliczai egy kert 253 négyszögöl 140 frt. Dévai volt béres lakás 175 négyszögöl 290 frt. Dévai sörház épület 1 h. 1002 négyszögöl 2400 frt. Dévai volt béresgazda lakás 270 négyszögöl 500 frt. Dévai volt pálinkaház 568 négyszögöl 800 frt. Válea-brádi korcsma 932 négyszögöl 405 frt 84 kr. Vulcsesd-kárpeny korcsma 1 h. 1540 négyszögöl 1300 frt. Zalasd melletti kaczenási korcsma 2 h. 676 négyszögöl 600 frt. Szántóhalmi korcsma 300 négyszögöl 800 frt. Laszói korcsma, szin, istálló 3 h. 518 négyszögöl 2500 frt. Kajánelli korcsma szin, istálló 3 h. 948 négyszögöl 1200 frt kikiáltási árral.

V. A kulai kincstári ispánságnál 1892. évi november hó 28-án d. e. 8 órakor.

Monostorszeghi Ferencz-csatornai csárda 605 négyszögöl 1352 frt, o-becsei Stefánevits féle föld 8 h. 1000 négyszögöl 2960 frt, Kereszturi kincs. birtok 422 h. 498 négyszögöl 93900 frt, Kulai urad. magtár épület 529 négyszögöl 15000 frt, Pettan pusztai VIII sz. bérlet vízhasználati joggal és rizstermelésért kötelezettséggel 355 h. 460 négyszögöl 85139 frt, Pettan pusztai III sz. bérlet 225 h. 53906 frt, o-szivaczi II. bérlet 1 dülő 300 h. 87600 frt, ó-szivaczi II. bérlet II. dülő 300 h. 86400 frt, ó-szivaczi II. bérlet III. dülő 300 h. 101000 frt, ó-szivaczi III. bérlet vízhasználati joggal 865 h. 765 négyszögöl 230350 frt. ó-szivaczi magtár, korcsma-épület 1194 négyszögöl 2200 frt, bezdáni deákerdő 201 h. 234 [négyszögöl 45000 frt, kulai nagy pincze, pincze feletti kaszálló, bognárlak 1 h. 433 négyszögöl 7677 frt, kulai sörházhoz tartozott föld 53 h. 839 négyszögöl 20466 frt kikiáltási árral.

VI. A palánkai kincstári ispánságnál 1892. évi november hó 30. d. e. 9 órakor.

Doroszlói korcsma-épület 548□-öl 3134 frt, tovarisovai korcsma-épület 1 h. 960 négyszögöl 3956 frt, német-palánkai hetivásár vámszedési jog 18100 frt, hódsgái vásárvámszedési jog 5008 frt, gojdobrai metkovits-kerekitye pusztai volt ispáni föld 6 h. 1840 frt kikiáltási árral.

Aradon, 1892. október hó 9-én.

M. kir. államjóságigazgatóság.

(Utánnymat nem díjaztatik.)

M. kir. államvasutak

133314.

Hirdetmény.

A magyar és osztrák vasutakon érvényes közös díjszabási határozmányokhoz (díjszabás I. rész) XI. pótlék életbeléptetése.

A magyar-, osztrák és közös vasutak (a cs. kir. szab. déli vaspálya társaság kivételével a cs. és kir. Boszna vasut és a banyaluka-doberlini cs. és kir. katonai vasut vonalainak területén az 1887. évi szeptember hó 1-től érvényes, a gyors- és teherárúk, valamint élő állatok, járművek és hullák szállítására nézve közös határozmányokat tartalmazó díjszabáshoz (I. rész) folyó évi november hó 1-én a XI. pótlék lép életbe, mely az árúk szállítására érvényes általános határozmányokra és az áruosztályozásra vonatkozó módosításokat és kiegészítéseket tartalmaz.

Ezen pótlék példányai a magy. kir. államvasutak díjszabási osztályába valamint a többi részes vasutigazgatóságnál szerezhetők meg, Budapest, 1892. október 10-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága egyzersmind a részes vasutak nevében is.

M. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetőség.

23385. sz.

720 3—8

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Zimony állomásán 1893. évi február hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1896. évi február hó 1-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok után döntenek el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie, a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Zimony állomásán levő vendéglői üzletre 23385. számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1892. évi november hó 3-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához címezve posta útján térti vevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 200 azaz kétszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas ártékpapírokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Budapesten 1892. november hó 2-án déli 12 óráig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb utolsó s a névértékét meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi-ut II. ház II. emelet 25. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők miert is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott qérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1892. szeptember 15-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

22849 | I. sz.

806 3—8

Pályázati hirdetmény.

Talpfák szállítása iránt.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének vonalain az 1893. évben mintegy 28,200 darab I-ső és 11.800 db. II-od rangu talpfa fog szükségeltetni, mely 1898. évi február hó 1-től szeptember hó végéig egyenlő havi részletekben leszen beszállítandó.

Ezen talpfák szállítása a 129881 | 91. szám alatti általános és a tölgy illetve bükkfalpfák szállítására nézve fenálló 21987 | 92. sz. különleges szállítási valamint a részletes pályázati feltételek alapján eszközöndő, mely feltételek az üzletvezetőség I. osztályánál a hivatalos órákban megtekinthetők.

A részletes pályázati feltételek az üzletvezetőségtől díjmentesen, a szállítási feltételek pedig az összeg (25 és 15 kr.) előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtártól megszerezhetők.

Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy az említett pályázati és szállítási feltételeket jól ismeri és azokat elfogadja.

A talpfák 10%-ának ütközési, 90%-ának pedig közbenső talpfának kell lenni.

Ajánlható tölgy is telítetlen vagy telített bükkfalpfa.

Ha telített bükkfalpfa ajánlatik, a telítési mód pontosan körülírandó.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot hogy szükségletét tetszése szerint tölgy vagy bükkfalpfával fedezhesse, hogy a kiirt mennyiséget 20%-al felemelhesse vagy leszállíthassa.

Az ajánlatok legkésőbb 1892. évi november 15-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályának főnökéhez benyújtandók vagy posta útján beküldendők, a bánatpénz pedig f. évi november 14-ig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál teendő le.

Arad, 1892. október hóban.

Az üzletvezetőség.

MEGHIVÁS.

**Az aradi polgári takarékpénztár
t. cz. részvényesei a
f. évi november hó 5-én, d. u. 4 órakor**
az intézet helyiségében (Minoriták palotája földszint) tartandó

rendkívüli közgyűlésre

884 1-1

ezennel tisztelettel meghívtnak.

Az ülés tárgyai:

1. A Kölcsey-utca 5. sz. ház megvételének jóváhagyása feletti határozat.
2. Az Andrássy-tér 18. sz. háztelken foganatosítandó építkezések iránti felhatalmazása az igazgatóságnak az általa beterjesztendő jelentése alapján.
3. Ezzel kapcsolatosan további 1000 drb intézeti részvény kibocsájtásának és befizetésének módozatai megállapítása a régi részvényesek elővételi jogának biztosítása mellett. Az alapszabályok 4. §-a értelmében.
4. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldendő bizottság kinevezése.

Azon tisztelt részvényesek, kik ezen rendkívüli közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkéretnek, hogy társulati alapszabályaink 19. §. értelmében saját nevükre irt részvényeiket f. évi november hó 3-ig az intézeti főpénztárnál letéteményezni sziveskedjenek.
Kelt Aradon, 1892. évi október hó 17-én.

**Az aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság
igazgatósága.**

M. kir. államvasutak igazgatósága

138893 C. Y. szám.

799 2-3.

HIRDETMÉNY.

(Uj katons menetdíjak életbeléptetése a osatlakozási forgalomban.)

Folyó évi november hó 1-vel a következő díj-szabási pótlékok lépnek életbe:

- 1.) I. pótlék a f. é. január hó 1-től, a cs. kir. államvasutak állomásaival való közvetlen személyforgalomban érvényes díj-szabáshoz.
2. II. pótlék az Ausztria-Magyarország és Bosznia közötti közvetlen személyforgalomban 1892. évi február hó 1-től fennálló díj-szabáshoz.
- 3.) II. pótlék a szab. osztrák-magyar államvasutársaság állomásaival való közvetlen személyforgalomban 1892. április hó 1-től érvényes díj-szabáshoz.

Ezen pótlékok megváltoztatott katona menetárakat tartalmaznak. A pótlékok egyes példányai a részes vasutak igazgatóságánál 10 kr-ért kaphatók.
Budapest, 1892. október hó 18-án.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége
28800 | 92 I.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége az 1893 esetleg 1894 és 1895 években saját vonalai részére szükséges csepű, faggyu, jutefonal, szurokfáklya, kőolaj, tisztító ásványolaj, hengerkenő, felpárolt ásványolaj, vulkánolaj, lepárolt ásvány kenőolaj, tisztított kender és rézgálicz szállítását biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi november hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be, a bánatpénz pedig f. évi november hó 19-én déli 12 óráig küldendő be.

A szállítandó mennyiségek, valamint a pályázatra vonatkozó részletes feltételek valamennyi üzletvezetőségnél megtudhatók, utóbbiak az alulirt üzletvezetőség által díjtalanul szolgáltatnak ki, esetleg kívánatra posta útján megküldetnek.

Az általános és különleges szállítási feltételek valamennyi üzletvezetőségnél szintén megtekinthetők, sőt a megállapított árak („általános feltételek“ ára 25 kr. a „különlegesek“ 15 kr.) lefizetése mellett meg is szerzethetők a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtáránál (Budapest, Andrássy ut 73/75.)

Szeged 1892. október hó.

Szegedi üzletvezetőség.

881-1892 gazd. sz.

885 1-8.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 5629/1100 hold u. n. sörházi földnek 1892. évi november 1-jétől számított 5 évre való bérbeadása iránt folyó évi november hó 7-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár holdanként 31 frt évi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1892. évi október 24-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lőcs Rezső,
aljegyző.

882-892. gazd. sz.

882 1-3

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke az 1893-ik évben a város részére szükségelt fertőtlenítő anyagoknak szállítása iránt f. évi október hó 31-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár árjegyzék szerint,

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek és árjegyzékek a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1892. évi október hó 24-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lőcs Rezső,
aljegyző.

Nyomtatott az „Aradi nyomdatársaság“ könyvnyomdájában.

Irnoki állás.

A nádas körjegyzőségnél a 221 frt évi fizetés, mosás és ágyneműn kívül teljes ellátással javadalmazott irnoki állás november hó 1-én elfoglalható.
Ajánlatok alólirotthoz intézendők.

Jung Péter,

817 2-2

körjegyző.

21301892 sz.

829. 3-3.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségénél a Gája külvárosban rendszeresített 250 frt évi fizetés és nyugdíj jogosultsággal kapcsolatos szülésznői állás betöltendő lévén, arra ezennel pályázat nyittatik.

A pályázati kérvények a f. é. november hó 7-ig nyújtandók be.

Arad 1892. október 25.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester,

Rozsnyay Mátyás

gyógyszerháza

és művegtani laboratoriuma
Aradon, Szabad-úttér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek kedvezően beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszoruztak. Mind az öt világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Heger javított receptje hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szer, kből összeállított hajfestőszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppeje bármely fogfájást azonnal megszüntet 1 üveg 35 kr.
A Rozsnyay-féle

Serail-arczenőcs. Az arczon mutatkozó májfoltok eltűnésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 30 kr.

Valóditokaji bor Kifűző minőségűek dr. Szabó Gyula világhírű pinczéjéből. Ára 1 üvegnek 3 és 5 frt.

Ménesi aszúbor Egy 35 centli. üveg 1 frt 50 kr. araszár.

Chinabor 2% Chinintartalommal. Egy 30 centilliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin és vasoxydtartalommal. Egy 30 centli. üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centilliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Fűt és szag nélkül, vörös, fehér és sárga színben. Egy ki 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-égo, 1 drb 80 kr. 12 perczig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor (Fekete vagy violaszinben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsama A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Meghülésből eredt rheuma és csuszos fájdalmak ellen igen híres és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenzen gyógyszer — a pakolás csekély költsége hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek. Ugyancsak ezen gyógyszerháza minden vegyvizsgálata megbízásunk elfogadásának és lelkismeretesen teljesítetnek.

759-16*

